

EDUSKUNNAN VASTAUS 8/2003 vp

Hallituksen esitys rataverolaiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä rataverolaiksi (HE 9/2003 vp).

Valiokuntakäsittely

Valtiovarainvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (VaVM 3/2003 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Rataverolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Rataverkon käytöstä suoritetaan valtiolle veroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *rataverkolla* rautatielain (198/2003) 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettua rataverkkoa;
- 2) *rautatieyrittelyllä* rautatielain 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua rautatieyrittelyä;
- 3) *henkilöliikenteellä* rautatiekuljetuslaissa (1119/2000) tarkoitettua matkustajien, käsimatkatavaran ja matkatavaran kuljettamista rautatiekalustolla;

4) *tavaraliikenteellä* rautatiekuljetuslaissa tarkoitettua tavaroiden kuljettamista rautatiekalustolla;

5) *junakilometrillä* junan kulkemaa täyden kilometrin pituisia matkaa;

6) *bruttotonnikilometrillä* junan kokonaispainoa täysin tonnein kerrottuna junakilometrillä;

7) *verokaudella* kalenterikuukautta.

3 §

Toimivaltainen viranomainen

Verotuksen toimittamisesta ja valvonnasta huolehtii Ratahallintokeskus, joka voi antaa yksityiskohtaisempia määräyksiä verotusmenetelystä, kirjanpidosta ja veroilmoituksesta.

4 §

Verovelvollinen

Velvollinen suorittamaan veroa on rautatieyrittely.

2 luku

Veron määrääminen ja kanto

5 §

Veron määrä

Veron määrä on henkilöliikenteessä ja veturi-siirroissa 0,01 senttiä bruttotonnikilometriltä, sähkövetoisessa tavaraliikenteessä 0,05 senttiä bruttotonnikilometriltä ja dieselvetoisessa tavaraliikenteessä 0,1 senttiä bruttotonnikilometriltä.

6 §

Verosta vapauttaminen

Ratahallintokeskus voi hakemuksesta määrämillään ehdoilla joko uuden rautatiekuljetuksen käyttöönoton tai vähän liikennöidyn rataverkon osuuden käytön edistämiseksi kokonaan tai osittain vapauttaa verovelvollisen verosta. Vapautus voidaan myöntää kokonaiskestoltaan enintään kymmeneksi vuodeksi.

7 §

Veron ilmoittamisvelvollisuus

Verovelvollisen on annettava kirjallinen ilmoitus Ratahallintokeskukselle kultakin verokaudelta viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden 20 päivänä. Veroilmoituksessa on oltava veron määräämistä varten tarvittavat tiedot.

8 §

Veron määrääminen

Ratahallintokeskuksen on veroilmoituksen ja saamansa muun selvityksen perusteella viivytystä vahvistettava veron määrä.

9 §

Veron suorittaminen

Verokaudelta suoritettava vero on maksettava viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden 27 päivänä.

Jos verovelvollinen ei ole saanut verotuspäätöstä tiedoksi ennen 1 momentissa tarkoitetun määräajan päättymistä, vero on suoritettava veroilmoituksen tai verovelvollisen kirjanpidon mukaisena.

Jos verovelvollinen ei ole maksanut rataveroa määräaikana tai on maksanut sitä vähemmän kuin verotuspäätöksessä on vahvistettu, Ratahallintokeskuksen on pantava viipymättä suorittamatta jäänyt vero verovelvollisen maksettavaksi.

10 §

Veronlisäys ja viivekorko

Jos verovelvollinen ei ole suorittanut rataveroa säädetyssä määräajassa, suorittamatta jääneelle verolle lasketaan veronlisäystä siten kuin veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (1556/1995) säädetään.

Maksuunpannulle, maksettavaksi erääntyneelle maksamattomalle rataverolle on suoritettava viivekorkoa, joka lasketaan siten kuin 1 momentissa mainitussa laissa säädetään.

11 §

Veronkorotus

Jos verovelvollinen on ilman pätevää syytä antanut veroilmoituksen tai muun tiedon tai asiakirjan virheellisenä tai olennaisesti vaillinaisena taikka jos hän on laiminlyönyt kokonaan tai osittain ilmoitusvelvollisuutensa, veroa voidaan korottaa enintään 30 prosentilla.

Jos verovelvollinen on tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän veroilmoituksen, muun tiedon tai asiakirjan taikka jättänyt muutoin ilmoitusvelvollisuutensa täyttämättä ja mainitunlainen menettely on ollut omiaan aiheuttamaan sen,

että verovelvolliselle olisi voinut jäädä veroa määräämättä, veroa voidaan korottaa enintään 50 prosentilla.

12 §

Maksupaikat

Vero ja muut maksut maksetaan rahalaitoksiin. Maksaja vastaa maksamisesta aiheutuneista kuluista.

Rahalaitoksen on suoritettava kunakin päivänä vastaanottamansa verovarot päivittäin Ratahallintokeskuksen tilille viimeistään maksupäivää seuraavana arkipäivänä.

Rahalaitokselle suoritettavaan tiedonsiirtokorvaukseen ja rahalaitoksen verovarojen siirtämisen laiminlyönnin johdosta suoritettavaan viivästyskorkoon sovelletaan, mitä eräiden verojen maksupaikoista ja tiedonsiirtokorvauksista annetun valtiovarainministeriön päätöksen (72/1996) 4 ja 5 §:ssä säädetään.

13 §

Veronoikaisu verovelvollisen hyväksi

Jos verovelvolliselle on virheen johdosta määrätty liikaa veroa tai palautettu liian vähän, verotus on oikaistava, jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu. Veronoikaisu verovelvollisen hyväksi voidaan tehdä kolmen vuoden kuluessa veron määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta.

14 §

Veronoikaisu veronsaajan hyväksi

Jos verovelvolliselle on laskuvirheen tai siihen verrattavan erehdyksen vuoksi taikka sen johdosta, ettei asiaa ole joltakin osalta tutkittu, jäänyt määräämättä säädetty vero tai osa siitä verovelvollisen sitä aiheuttamatta, verotus on oikaistava, jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu. Veronoikaisu veronsaajan hyväksi voidaan tehdä vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jolloin vero määrättiin tai olisi pitänyt määrätä.

15 §

Jälkiverotus

Jos verovelvollinen on kokonaan tai osaksi laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuuden taikka antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän veroilmoituksen taikka muun tiedon tai asiakirjan, ja sen vuoksi vero on jäänyt kokonaan tai osaksi määräämättä, on verovelvollisen suoritettavaksi määrättävä kantamatta jäänyt vero sekä säädetty veronlisäys ja veronkorotus. Jälkiverotus voidaan toimittaa kolmen vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jolloin vero määrättiin tai olisi pitänyt määrätä.

3 luku

Muutoksenhaku

16 §

Muutoksenhaku hallinto-oikeuteen

Ratahallintokeskuksen päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valtion puolesta valitusoikeus Ratahallintokeskuksen päätökseen on Ratahallintokeskuksen päälakimiehellä. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa Ratahallintokeskukselle.

Valitusaika rataveron määräämistä koskevasa asiassa on kolme vuotta veron määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Päälakimiehen valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

Muutoksenhausta on voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

17 §

Valituksen raukeaminen

Jos Ratahallintokeskus 13 §:ssä tarkoitetulla tavalla oikaisee tai muutoin korjaa päätöstään tehdyn vaatimuksen mukaisesti, valitus raukeaa.

Siltä osin kuin valituksessa esitetyt vaatimukset eivät anna aihetta päätöksen oikaisemiseen tai korjaamiseen, Ratahallintokeskuksen on an-

nettava valituksesta lausuntonsa ja toimitettava asian käsittelyssä syntyneet asiakirjat viipymättä Helsingin hallinto-oikeudelle.

18 §

Veron suorittaminen muutoksenhaun aikana

Vero on valituksesta huolimatta suoritettava säädettyssä ajassa.

19 §

Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai Helsingin hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on Ratahallintokeskuksen päälakimiehellä.

20 §

Palautettavalle määrälle suoritettava korko

Jos rataveroa palautetaan maksuunpanon oikaisun tai muutoksenhaun johdosta, palautettavalle verolle maksetaan veronkantoasetuksessa (903/1978) säädetty korko veron maksupäivästä takaisinmaksupäivään.

4 luku

Erinäiset säännökset

21 §

Kirjanpitovelvollisuus

Verovelvollisen on pidettävä verotusta varten sellaista kirjanpitoa, josta käy selville henkilöliikenteessä ja tavaraliikenteessä suoritettujen bruttotonnikilometrien määrä sekä muut veron

määraämistä ja verotuksen valvontaa varten tarvittavat tiedot.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kirjanpitoaineisto on tehtävä selväkielisessä kirjallisessa muodossa tai koneelliselle tietovälineelle, josta se on muutettavissa selväkieliseen kirjalliseen muotoon tai yleisesti käytössä olevaan tallennusmuotoon.

22 §

Tietojenantovelvollisuus

Verovelvollisen on pyydettyäessä esitettävä Ratahallintokeskukselle tai tämän määräämälle asiantuntemalle ja esteettömälle henkilölle tarkastusta varten kirjanpitoaineistonsa ja muut verotuksessa tarpeelliset tiedot pyydettyssä muodossa.

23 §

Rangaistussäännökset

Rangaistus rataveron lainvastaisesta välttämisestä ja sen yrittämisestä säädetään rikoslain (39/1889) 29 luvun 1—3 §:ssä.

5 luku

Voimaantulo

24 §

Veron kantaminen ennen muutoslain voimaantuloa

Kun eduskunnalle on annettu esitys tämän lain muuttamisesta, valtioneuvostolla on oikeus määrätä, että tässä laissa tarkoitettua rataveroa kannetaan esityksen mukaisesti.

25 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2003.

Sen estämättä, mitä 5 §:ssä säädetään, ratave-
roa kannetaan 1 päivästä heinäkuuta 31 päivään
joulukuuta 2003 henkilöliikenteessä 0,014 sent-
tiä bruttotonnikilometriltä, tavaraliikenteessä
30,4 senttiä kuljetetulta tavaratonnilta sekä säh-
követoisessa tavaraliikenteessä 0,02912 senttiä

bruttotonnikilometriltä ja dieselvetoisessa tava-
raliikenteessä 0,0934 senttiä bruttotonnikilomet-
riltä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain
täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2003
